

***Suvestinė redakcija nuo 2011-04-10 iki 2011-10-20***

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [9-319](#), i. k. 1082330ISAK0003D-23*

***Nauja redakcija nuo 2011-01-24:***

*Nr. [3D-26](#), 2011-01-19, Žin. 2011, Nr. 9-416 (2011-01-22), i. k. 1112330ISAK0003D-26*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO  
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS  
DĖL VALDYMO REIKALAVIMŲ IR TRĄŠŲ BEI AUGALŲ APSAUGOS  
PRODUKTŲ NAUDOJIMO REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO IR  
VALDYMO KONTROLĖS INSTITUCIJŲ PASKYRIMO**

2008 m. sausio 16 d. Nr. 3D-23

Vilnius

Vadovaudamasis 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentu EB Nr. 73/2009, nustatančiu bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiu tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančiu reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančiu reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL 2009 L 30, p.16), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. balandžio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 360/2010 (OL 2010 L 106, p. 1), 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu EB Nr.1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 473/2009 (OL 2009 L 144, p. 3), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ (Žin., 2007, Nr. [22-839](#); 2009, Nr. [43-1667](#)) 1, 2 ir 3.3 punktais ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2010, Nr. [125-6405](#)):

1. T v i r t i n u Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašą (pridedama).

2. S k i r i u:

2.1. Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą atsakingas už valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų kontrolę.

2.2. Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrą atsakingą už informacijos apie nustatytus pažeidimus, įvertintus pagal masto, sunkumo ir poveikio kriterijus, teikimą Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos atliktas patikras dėl ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo, ūkinių gyvūnų sveikatingumo, maisto ir pašarų saugos reikalavimų laikymosi.

3. N u s t a t a u, kad:

3.1. Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos atsakinga už kontrolę, kad būtų laikomasi šių reikalavimų:

3.1.1. laukinių paukščių, natūralių buveinių ir laukinės augalijos, gyvūnijos apsaugos;

3.1.2. požeminio vandens apsaugos nuo taršos;

3.1.3. nuotekų dumblo naudojimo;

3.1.4. vandenų apsaugos nuo taršos nitratais;

3.1.5. augalų apsaugos produktų naudojimo;

3.1.6. trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo.

3.2. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atsakinga už kontrolę, kad būtų laikomasi šių reikalavimų:

3.2.1. ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo;

3.2.2. maisto saugos;

3.2.3. pašarų saugos;

3.2.4. ūkinių gyvūnų sveikatingumo;

3.2.5. ūkinių gyvūnų gerovės.

3.3. Nuo 2009 m. pradėta laukinių paukščių, natūralių buveinių ir laukinės augalijos, gyvūnijos apsaugos, požeminio vandens apsaugos nuo taršos, nuotekų dumblo naudojimo, vandenų apsaugos nuo taršos nitratais, ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo reikalavimų bei trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų kontrolė būtų tęsiama.

3.4. Nuo 2011 m. pradedama augalų apsaugos produktų naudojimo, maisto ir pašarų saugos ir ūkinių gyvūnų sveikatingumo reikalavimų kontrolė.

3.5. Nuo 2013 m. pradedama ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų kontrolė.

3.6. *Neteko galios nuo 2011-04-10*

*Punkto naikinimas:*

*Nr. [3D-286](#), 2011-04-04, Žin. 2011, Nr. 42-2005 (2011-04-09), i. k. 1112330ISAK003D-286*

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

SUDERINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos

2008-01-03 raštu Nr. B6-(1.19)-5

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos žemės ūkio  
ministro 2008 m. sausio 16 d.  
įsakymu Nr. 3D-23  
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio  
ministro 2011 m. sausio 19 d.  
įsakymu Nr. 3D-26)

## VALDYMO REIKALAVIMŲ IR TRĄŠŲ BEI AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS

### I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašas (toliau – aprašas) nustato laukinių paukščių, natūralių buveinių bei laukinės augalijos ir gyvūnijos apsaugos, požeminio vandens apsaugos nuo taršos, nuotekų dumblo naudojimo, vandenų apsaugos nuo taršos nitratais, saugaus augalų apsaugos produktų naudojimo, ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo, maisto ir pašarų saugos, ūkinių gyvūnų sveikatingumo ir gerovės reikalavimų įgyvendinimą.

2. Šis aprašas parengtas vadovaujantis 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentu EB Nr. 73/2009, nustatančiu bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiu tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančiu reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančiu reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL 2009 L 30, p.16), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. balandžio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 360/2010 (OL 2010 L 106, p. 1), 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu EB Nr.1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 473/2009 (OL 2009 L 144, p. 3), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ (Žin., 2007, Nr. [22-839](#); 2009, Nr. [43-1667](#)) 1, 2 ir 3.3 punktais ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2010, Nr. [125-6405](#)).

3. Šis aprašas taikomas:

3.1. žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“;

3.2. žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti paramą tiesioginėmis išmokomis už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus, už braškes ir avietes, skirtas perdirbti, atskiromis tiesioginėmis išmokomis už baltąjį cukrų, taip pat paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves“, „NATURA 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos“, „NATURA 2000 išmokos“, „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“, išskyrus XII. Trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo skyrių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-286](#), 2011-04-04, Žin., 2011, Nr. 42-2005 (2011-04-09), i. k. 1112330ISAK003D-286

4. Apraše vartojamos sąvokos:

**Atrajotojas** – poranagis žinduolis, kuris beveik nesukramtytą pašarą nuryja, atryja, sukramto ir vėl nuryja.

**Atsekamumas** – galimybė visais produkto tvarkymo etapais surasti arba atsekti maisto

produktą, pašarą, gyvūną arba į maistą ar pašarą skirtą ar numatytą dėti medžiagą, asmenis, turėjusius kontaktą su gyvūnu ar tvarkomu produktu.

**Augalų apsaugos produktų neprofesionalusis naudojimas** – veikla, kai augalų ir augalinių produktų kenksmingiesiems organizmams naikinti naudojami augalų apsaugos produktai, kuriems įsigyti ir naudoti neprivalomas agronomo diplomas arba augalų apsaugos kursų baigimo pažymėjimas.

**Augalų apsaugos produktų neprofesionalusis naudotojas** – fizinis asmuo, kuris neturi augalų apsaugos kursų baigimo pažymėjimo ir turi teisę įsigyti ir naudoti tik neprofesionaliajam naudojimui skirtus augalų apsaugos produktus.

**Augalų apsaugos produktų profesionalusis naudojimas** – veikla, kai augalų ir augalinių produktų kenksmingiesiems organizmams naikinti naudojami augalų apsaugos produktai, kuriuos gali įsigyti tik augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai.

**Augalų apsaugos produktų profesionalusis naudotojas** – fizinis asmuo, įskaitant žemės ūkyje ir kituose sektoriuose dirbantį purškimo įrangos operatorių, techniką, darbdavį, savarankiškai dirbantį asmenį, turintis augalų apsaugos kursų baigimo pažymėjimą ir teisę pirkti profesionaliajam naudojimui skirtus augalų apsaugos produktus ir naudoti juos savo profesinėje veikloje.

**Augalų purkštuvas** – mašina arba įtaisas augalų apsaugos produktų tirpalui ar skystoms trąšoms purkšti ant laukų arba augalų.

**Daugiametė ganykla arba pieva** – užsėtas daugiametėmis žolėmis arba natūralus nenaudojamas sėjomainoje penkerius ar daugiau metų žemės plotas gyvuliams ganyti, žolei ar šienai gauti.

**Deklaruotas plotas** – paramos paraiškoje nurodytų žemės ūkio naudmenų, pasėlių ar kitų laukų, už kuriuos žemės ūkio veiklos subjektas prašo išmokų, plotų suma.

**Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“** – vientisas buveinių apsaugai svarbių teritorijų tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra tam tikro tipo Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir Europos Bendrijos svarbos rūšių buveinių, skirtas palaikyti, o kur reikia – atkurti iki palankios apsaugos būklės tam tikrų tipų natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms jų natūraliame areale. Į „Natura 2000“ tinklą įeina ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos.

**Galvijo pasas** – dokumentas, kuriame įrašomi duomenys apie galvijo tapatybę ir jo laikytoją (-us), išduodamas galvijo laikytojui arba jo įgaliotam asmeniui.

**Maisto tvarkymo subjektas** – Lietuvos Respublikos, kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktų jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo arba kitoje valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo, kita organizacija ar jų filialai, užsienio valstybės juridinio asmens ar kitos organizacijos filialas, įsteigtas Lietuvos Respublikoje, prilyginamas atskiram maisto tvarkymo subjektui.

**Natūrali pieva** – savaime auganti, nearta ir nepersėta pieva.

**Nuotekų dumblas** – buitinių ir komunalinių ir kitų panašios sudėties nuotekų valymo įrenginiuose susidarantis dumblas. Prie nuotekų dumblo nepriskiriamos medžiagos ir elementai, sulaikomi grotose, sietuose, riebalų ir naftos gaudyklėse, smėliagaudėse, flotatoriuose ir pan. (šiukšlės, smėlis, riebalai, naftos produktai).

**Pašarų ūkio subjektas** – asmuo, įstatymų nustatyta tvarka gaminantis, laikantis, fasuojantis, pakuojantis, transportuojantis, naudojantis ir tiekiantis rinkai pašarus.

**Pirminė gamyba** – žemės ūkio produktų gamyba, įskaitant ir auginimą, derliaus nuėmimą, melžimą, gyvūnų veisimą.

**Sutartinis gyvulys (toliau – SG)** – sutartinis vienetas, kuriuo nusakomas mėšlo šaltinis. Laikoma, kad vieno SG per metus išskiriamame mėšle yra 100 kg bendrojo azoto. SG atitinkantis skirtingų rūšių gyvūnų skaičius pateiktas Aplinkosaugos reikalavimų mėšlui ir srutomis tvarkyti aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio

ministro 2010 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-608/3D-651 (Žin., 2005, Nr. [92-3434](#); 2010, Nr. 85-4492) priede.

**Ūkinis gyvūnas** – gyvūnas, laikomas ar veisiamas maistui, kailiams, vaistams ir kitai produkcijai gauti, darbo ir kitais tikslais.

**Vaistinis pašaras** – vaistinio premikso ir pašaro (-ų) mišinys, kuris skirtas gyvūnams šerti be tolesnio apdorojimo ir kuris veikia kaip veterinarinis vaistas.

**Žemės ūkio naudmenos** – dirbamoji žemė, sodai, pievos, ganyklos, naudojamos arba tinkamos naudoti žemės ūkio augalams auginti.

Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos maisto įstatyme (Žin., 2000, Nr. [32-893](#)), Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme (Žin., 1995, Nr. [90-2013](#); 2010, Nr. 13-620) ir Ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 (Žin., 2003, Nr. [60-2734](#); 2010, Nr. [6-267](#)).

## **II. LAUKINIŲ PAUKŠČIŲ, NATŪRALIŲ BUVEINIŲ IR LAUKINĖS AUGALIJOS IR GYVŪNIJOS APSAUGA**

5. Deklaruotame plote, kuris yra Natura 2000 teritorijoje, esančios natūralios pievos ir ganyklos neturi būti aptartos, persėtos kultūrinėmis žolėmis ar apsodintos mišku. Taikoma tik toms teritorijoms, kuriose šios veiklos yra draudžiamos pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)).

6. Deklaruotame plote, kuris yra Natura 2000 teritorijoje, esančiose žemės ūkio naudmenose ar miškų teritorijose, draudžiama eksploatuoti naudingąsias iškasenas, neturint tam leidimo. Taikoma toms teritorijoms, kuriose ši veikla yra draudžiama pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą.

## **III. POŽEMINIO VANDENS APSAUGA NUO TARŠOS**

7. Be Lietuvos geologijos tarnybos leidimo draudžiama nuotekas, užterštas pavojingomis medžiagomis, nurodytomis Požeminio vandens apsaugos nuo taršos pavojingomis medžiagomis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 472 (Žin., 2001, Nr. [83-2906](#); 2009, Nr. 24-981), I ir II prieduose, tiesiogiai išleisti į gruntinį vandenį.

## **IV. NUOTEKŲ DUMBLO NAUDOJIMAS**

8. Jei deklaruotas plotas tręšiamas nuotekų dumblo, būtina turėti su regiono aplinkos apsaugos departamentu, kurio administruojamoje teritorijoje yra šis plotas, suderintą tręšimo planą, parengtą pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinį dokumentą LAND 20–2005 „Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui bei rekultivavimui reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 349 (Žin., 2001, Nr. [61-2196](#); 2005, Nr. [142-5135](#)).

## **V. VANDENŲ APSAUGA NUO TARŠOS NITRATAIS**

9. Per metus į dirvą patenkančio azoto (tręšiant mėšlu, srutomis ir ganant gyvulius) kiekis negali viršyti 170 kg/ha.

10. Žemės ūkio veiklos subjektai, vienoje vietoje laikantys daugiau kaip 300 sutartinių gyvulių, turi turėti įrengtas reikiamos talpos mėšlides ir (ar) srutų kauptuvus, kuriuose tilptų ne mažiau kaip per 6 mėnesius susidarantis mėšlas ir (ar) srutos, o žemės ūkio veiklos subjektai, vienoje vietoje laikantys nuo 10 iki 300 sutartinių gyvulių, tokias mėšlides turi įrengti iki 2012 m. sausio 1 d. pagal Aplinkosaugos reikalavimų mėšlui ir srutomis tvarkyti

aprašą.

11. Atnaujinant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre įregistruotos žemės ūkio valdos duomenis, žemės ūkio valdų valdytojai, naudojantys trąšas ir deklaruojantys daugiau kaip 10 ha žemės ūkio naudmenų ir pasėlių, kasmet turi pateikti duomenis apie žemės ūkio valdoje naudojamas trąšas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 3D-452 „Dėl duomenų apie žemės ūkio valdose naudojamas trąšas teikimo“ (Žin., 2006, Nr. [125-4769](#); 2007, Nr. 18-680).

12. Žemės ūkio veiklos subjektai, tręšiantys mėšlu ir (ar) srutomis daugiau kaip 100 ha, o nuo 2012 metų – daugiau kaip 50 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, privalo turėti Aplinkosaugos reikalavimų mėšlui ir srutomis tvarkyti apraše nurodytą tręšimo planą, kuris turi būti patvirtintas žemės ūkio veiklos subjekto parašu. Tręšimo planas turi būti sudarytas kiekvienais metais prieš pradedant laukų tręšimą mėšlu ir (ar) srutomis ir pateikiamas kontroliuojančiai institucijai paprašius.

## **VI. ŪKINIŲ GYVŪNŲ REGISTRAVIMAS IR ŽENKLINIMAS**

13. Galvijų, kiaulių, avių, ožkų laikytojas ir šių gyvūnų laikymo vieta (banda) turi būti registruota Ūkinių gyvūnų registro duomenų bazėje vadovaujantis Ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo taisyklėmis.

14. Ūkinių gyvūnų apskaitos žurnale (popieriniame variante arba elektronine laikmena) ir Ūkinių gyvūnų registro duomenų bazėje turi būti nurodyti teisingi duomenys apie laikomus galvijus, kiaules, avis ir ožkas.

15. Visi ūkyje laikomi galvijai turi turėti teisingai užpildytą galvijo pasą.

16. Ūkyje laikomi galvijai, kiaulės, avys ir ožkos turi būti tinkamai ir laiku suženklinti ir užregistruoti.

17. Galvijai turi būti vežami su jų pasais.

## **VII. AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMAS**

18. Augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai žemės ūkio valdose turi naudoti tik registruotus augalų apsaugos produktus ir tvarkyti jų apskaitos žurnalą pagal Augalų apsaugos produktų įvežimo, sandėliavimo, prekybos ir naudojimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 (Žin., 2004, Nr. [15-481](#); 2010, Nr. 92-4868), nustatytą formą.

## **VIII. MAISTO SAUGA**

19. Maisto tvarkymo subjektai, atliekantys bet kokią poveikį maistui arba veiksmus su juo ar atskiromis jo sudedamosiomis dalimis (įskaitant maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimą, maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, gabenimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galinčius turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei, turi imtis adekvačių priemonių, užtikrinančių, kad tik saugus maistas būtų tiekiamas rinkai.

20. Maisto tvarkymo subjektai, išskyrus pirminės gamybos subjektus, turi turėti įdiegtas ir įgyvendintas procedūras, pagrįstas RVASVT (Rizikos veiksnių analizė ir svarbių valdymo taškų sistema). Pirminės gamybos maisto tvarkymo subjektai turi vykdyti priemones, skirtas higienai ir produktų apsaugai nuo galimos taršos palaikyti.

21. Maisto tvarkymo subjektai turi atlikti produktų ženklimą pagal teisės aktų reikalavimus.

22. Maisto tvarkymo subjektai turi užtikrinti maisto ir maisto ingredientų atsekamumą visuose maisto tvarkymo etapuose.

23. Maisto tvarkymo subjektai turi turėti nesaugaus maisto atšaukimo iš rinkos veiksmų

aprašymą.

## **IX. PAŠARŲ SAUGA**

24. Jei pašarų ūkio subjektai naudoja ne savo išaugintus ir pagamintus pašarus, pašarai turi būti įsigijami ir naudojami tik iš tų pašarų ūkio subjektų, kurie yra registruoti ir (arba) patvirtinti 2005 m. sausio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 183/2005, nustatančio pašarų higienos reikalavimus (OL 2005 L 35, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 219/2009 (OL 2009 L 87, p. 109), nustatyta tvarka.

25. Pašarų ūkio subjektai turi vykdyti privalomus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus, susijusius su pašarų tyrimų rezultatais, neatitinkančiais teisės aktų reikalavimų.

26. Pašarų ūkio subjektai turi užtikrinti pašarų atsekamumą.

27. Pašarų ūkio subjektai turi tvarkyti apskaitą, susijusią su tiekiamų rinkai pašarų paskirties vieta bei kiekiu.

28. Siekiant išvengti pavojingo pašarų užteršimo, pašarai turi būti sandėliuojami atskirai nuo medžiagų, draudžiamų naudoti ūkiniam gyvūnams šerti.

29. Vaistiniai pašarai turi būti laikomi ir tvarkomi taip, kad būtų išvengta kitų pašarų užteršimo ir vaistiniai pašarai nekeltų rizikos ūkiniams gyvūnams, kuriems vaistiniai pašarai nėra skirti.

## **X. ŪKINIŲ GYVŪNŲ SVEIKATINGUMAS**

30. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo nedelsdamas pranešti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai apie galvijams, avims ir ožkoms pastebėtus užkrečiamosioms spongiforminėms encefalopatijoms būdingus centrinės nervų sistemos pažeidimo klinikinius požymius ir (ar) galvijų, avių ir ožkų, turėjusių užkrečiamosioms spongiforminėms encefalopatijoms būdingų centrinės nervų sistemos pažeidimo klinikinių požymių, gaišimus.

31. Ūkinių gyvūnų laikytojai privalo laikytis 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001, nustatančio tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 32 tomas, p. 289), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 220/2009 (OL 2009 L 87, p. 155), nustatytų gyvūninių produktų naudojimo gyvūnų šėrimui reikalavimų.

32. Ūkinių gyvūnų laikytojas turi naudoti tik Veterinarinių vaistų registre įregistruotus veterinarinius vaistus, išskyrus teisės aktų nustatytas išimtis, ir pildyti Veterinarinės medicinos produktų ir vaistinių pašarų, įsigytų pagal veterinarijos gydytojų receptus ir sunaudotų produkcijos gyvūnams, apskaitos žurnalą vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2003 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. B1-390 „Dėl Veterinarinės medicinos produktų ir vaistinių pašarų, naudojamų produkcijos gyvūnams, apskaitos ir naudojimo kontrolės“ (Žin., 2003, Nr. [39-1808](#)).

33. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo nedelsdamas pranešti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai apie snukio ir nagų ligos, kiaulių vezikulinės ligos, mėlynojo liežuvio ligos, galvijų maro, smulkiųjų atrajotojų maro, epizootinės hemoraginės elnių ligos, avių ir ožkų raupų, vezikulinio stomatito, Tešeno ligos, žvynelinės ligos, Rifo slėnio karštligės įtarimą ir (arba) pasireiškimą.

## **XI. ŪKINIŲ GYVŪNŲ GEROVĖ**

34. Ūkinių gyvūnų laikymo vietoje turi būti pakankamas apšvietimas, kad bet kuriuo paros metu būtų galima juos apžiūrėti.

35. Ūkiniai gyvūnai turi būti šeriami jų fiziologines reikmes atitinkančiu pašaru, atsižvelgiant į jų amžių, svorį ir rūšį.

36. Ūkinių gyvūnų judėjimo laisvė, atsižvelgiant į jų rūšį, turi būti nevaržoma ir atitikti jų fiziologines ir etologines reikmes.

37. Veršelių laikymo vietos grindų danga turi būti tvirta ir neslidi, guoliui skirta vieta turi būti sausa ir neturinti neigiamo poveikio veršeliams.

38. Kiaulių laikymo vietos grindų danga turi būti tvirta ir neslidi, kad kiaulės galėtų pailsėti, nesunkiai atsigulti ir atsistoti.

## **XII. TRĄŠŲ IR AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMAS**

39. Augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai privalo turėti agronomijos mokslo krypties diplomą arba augalų apsaugos kursų baigimo pažymėjimą, išduotą Augalų apsaugos produktų įvežimo, sandėliavimo, prekybos ir naudojimo taisyklių, nustatyta tvarka.

40. Augalų apsaugos produktus leidžiama purkšti tik purkštuvais, kurių savininkai turi galiojančius purkštuvų pažymėjimus, išduotus Purkštuvų tikrinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 199 (Žin., 2001, Nr. [55-1967](#); 2010, Nr. [87-4610](#)), nustatyta tvarka.

41. Draudžiama naudoti mineralines trąšas vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, kaip nustatyta Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#)).

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-286](#), 2011-04-04, Žin., 2011, Nr. 42-2005 (2011-04-09), i. k. 1112330ISAK003D-286

42. Draudžiama naudoti pesticidus vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, kaip tai nustatyta Specialiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343.

43. Draudžiama mėšlą ir (ar) srutas skleisti nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus tręšiant pūdymus, pievas ir ganyklas.

## **XIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

44. Pasikeitus apraše nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

45. Asmenys, pažeidę šio aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

---

### **Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-235](#), 2009-04-09, Žin., 2009, Nr. 42-1640 (2009-04-16), i. k. 1092330ISAK003D-235

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl valdymo reikalavimų nustatymo ir kontrolės institucijų, atsakingų už jų vykdymo kontrolę, paskyrimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-322](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2165 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-322

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-26](#), 2011-01-19, Žin., 2011, Nr. 9-416 (2011-01-22), i. k. 1112330ISAK0003D-26

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-286](#), 2011-04-04, Žin., 2011, Nr. 42-2005 (2011-04-09), i. k. 1112330ISAK003D-286

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo